

Stappen in veiligheidsbeleid

Op weg naar veiligheid – Een stappenplan voor managers om te komen tot een verantwoord veiligheidsbeleid

Planmatig werken aan veiligheid

Eén van de manieren om vorm te geven aan het veiligheidsbeleid binnen je taxibedrijf is te werken volgens de arbobeleidscyclus. Daarin wordt de ontwikkeling, totstandkoming, uitvoering en evaluatie van beleid op systematische wijze met elkaar in verband gebracht. Bij de beleidscyclus maken we gebruik van de "5 W's":

Willen	intentieverklaring
Weten	inventarisatie
Wegen	beleid, prioriteiten en activiteiten vastleggen
Werken	plannen en uitvoeren van activiteiten
Waken	beleidsevaluatie en het borgen van beleid in de praktijk van het werk.

Stap 1 Willen

De intentieverklaring

Willen we beleid gaan maken op het gebied van sociale veiligheid dan moeten we beginnen met de intentie om bepaalde doelstellingen te willen nastreven.

Als taxibedrijf maak je met je medewerkers een intentieverklaring op schrift. Een schriftelijke intentieverklaring helpt om dat wat je wilt gaan bereiken te concretiseren. Door een samen opgestelde intentieverklaring worden zowel het management als de medewerkers aanspreekbaar op verantwoordelijkheid, deelname aan activiteiten en op het eigen gedrag.

Elementen van de intentieverklaring kunnen zijn:

- > de werkgever onderschrijft het belang van een sociaal veiligheidsbeleid, in het belang van werknemers, dienstverlening en bedrijfsvoering.
- > het sociaal veiligheidsbeleid is gelijkwaardig aan andere aspecten van beleid (zoals het financiële, commerciële en technische beleid).
- > de werkgever zal streven naar zo goed mogelijke arbeidsomstandigheden en randvoorwaarden.
- > de werkgever zal werknemers zoveel mogelijk betrekken bij het maken van het sociaal veiligheidsbeleid en de daaruit voortkomende activiteiten.
- > iedereen binnen het bedrijf zal worden aangesproken op zijn verantwoordelijkheid ten aanzien van het sociaal veiligheidsbeleid en er zal toezicht worden gehouden op de naleving van de gemaakte afspraken.

Om het beleid verder te kunnen vormgeven moeten in deze fase de grote lijnen van de te nemen stappen worden gepland en georganiseerd. Het kan handig zijn om iemand aan te stellen als veiligheidscoördinator (mogelijk de preventiemedewerker) en een (al dan niet voorlopige) werkgroep samen te stellen die het verdere traject van het maken van het veiligheidsbeleid coördineert en ondersteunt.

Stap 2 Weten

De inventarisatie

Om zicht te krijgen op de huidige situatie met betrekking tot de (on)veiligheidssituatie moet een inventarisatie plaatsvinden.

De volgende instrumenten kunnen hiervoor worden ingezet:

- > Vragenlijstonderzoek.
- > (Groeps)interviews met werknemers, OR en management.
- > De beschikbare informatie vanuit risico-inventarisatie en –evaluatie.
- > Al eerder opgestelde beleidsstukken (procedures; werkafspraken).

In de inventarisatie dienen in ieder geval de volgende onderwerpen te worden nagegaan:

- > De veiligheidsbeleving van het personeel
- > Aantal en soort incidenten
- > Mogelijke oorzaken van incidenten
- > De gevolgen van incidenten
- > Het huidige beleid
- > Het incidentenregistratiesysteem
- > De technische beveiliging (alarmering; communicatie; observatie –camera inzet-)
- > Opleiding en training
- > Opvang en nazorg

Daarnaast gelden nog de volgende opmerkingen:

Veiligheidsrisico's moeten gedifferentieerd worden aangegeven (voor welke functies en voor hoeveel werknemers doen de betreffende veiligheidsrisico's zich voor).

Stap 3 Wegen

Meerjarenplan

Nadat de bestaande situatie is beschreven en de risico's zijn geïnventariseerd, bekijkt de werkgever in overleg met de werknemers welke knelpunten er naar voren komen en worden verbetervoorstellen geformuleerd. Knelpunten en hun verbetervoorstellen worden vervolgens vastgelegd in een Meerjarenplan van aanpak.

Een Meerjarenplan van aanpak is een plan waarin de voorgestane verbetervoorstellen zijn geprioriteerd op basis van afwegingen op de criteria:

- > De kans op het (soort)incident.
- > De ernst van de gevolgen van het incident.
- > De kosten van de benodigde verbetermaatregelen.

Bij het opstellen van verbetervoorstellen richten we ons op de volgende drie aspecten:

- > Het terugdringen van het *veiligheidsrisico*.
- > Het vergroten van het *veiligheidsgevoel*.
- > Het bevorderen van *veiligheidsbewustzijn en gedrag*.

In het Meerjarenplan van aanpak worden acties en maatregelen over een langere termijn vastgelegd. Vanuit het Meerjarenplan van aanpak wordt een plan van aanpak opgesteld.

Dit plan van aanpak is een nader uitwerking (draaiboek) van de eerste, geprioriteerde acties c.q. verbetermaatregelen over de looptijd van maximaal 1 jaar.

Stap 4 Werken

Plannen en uitvoeren

De uitvoering van het (meerjaren)plan van aanpak om te komen tot een werkend veiligheidsbeleid is een verantwoordelijkheid van het management. Het bedenken en op papier zetten van een plan is één, het in praktijk brengen is twee. Daarbij is meestal een sleutelrol weggelegd voor leidinggevenden (directie; centralist; planner). Voorbeeldgedrag laten zien en een actieve rol aannemen (zo nodig ondersteund door deskundigen) is een voorwaarde voor succes.

Activiteiten in deze fase kunnen zich richten op de volgende vier gebieden:

- > Organisatorisch (werkafspraken maken; contacten met andere (collega)instanties; afstemming politie, etc.). Denk hier ook aan een project als 'Taxi Veilig!'
- > Technische beveiliging (alarmering; communicatie; observatie –camera inzet-).
- > Opleiden en trainen (cursus sociale vaardigheden; agressiepreventie trainingen).
- > Opvang en nazorg (afspraken met betrekking tot opvang en nazorg na een incident).

Stap 5 Waken: beleidsevaluatie

Plannen en uitvoeren

Wil het veiligheidsbeleid slagen dan moet de uitvoering daarvan regelmatig worden gecontroleerd en bewaakt.

Regelmatig moeten we toetsen:

- > Ervaringen van het beleid in de praktijk: voldoet het beleid en voldoen de geëvalueerde risico's aan de incidentenregistratie?
- > Haalbaarheid: kijken of de genomen maatregelen in de praktijk worden nageleefd en uitgevoerd.
- > De stand van de wetenschap en van de techniek: op beveiligingsterrein vinden regelmatig nieuwe vindingen plaats of er ontstaan nieuwe inzichten in bepaalde risico's en de gevolgen voor welzijn en gezondheid.

De toetsing is er uiteindelijk op gericht om het veiligheidsbeleid maar ook de inventarisatie (inclusief het plan van aanpak) regelmatig (1 keer per jaar) bij te stellen:

- > Aan de hand van evaluatie van praktijkervaringen.
- > Aan de hand van ontwikkelingen in de stand van de wetenschap en van de techniek.
- > Aan de hand van veranderingen in de organisatie, de werkwijze en de ruimtelijke omgeving.

Hiermee is werken aan sociale veiligheid niet alleen een systematisch proces maar ook een continu en dynamisch proces dat regelmatig moet worden geactualiseerd. Het einddoel is te komen tot het vergroten van veiligheid en welzijn in werk.